

Søsum, den 6. juni 2019

Hørings svar vedr. Forslag til nyt graveområde Søsum

Region Hovedstaden har den 24. april 2019 udsendt partshøring om råstofindvinding med forslag til nyt graveområde omfattende Søsum.

Søsum Borger og Grundejerforening (SBG) har følgende nedenstående bemærkninger til det udsendte materiale af 24. april 2019 vedr. "Miljø gennemgang af mulige nye graveområder, forslag til interesseområder og forslag til udtagning af hele eller dele af eksisterende graveområder."

Generelt

SBG finder, at der ikke er tilstrækkelige argumenter og beviser for, at det foreslåede udpegede område i Søsum indeholder de forventede råstofressourcer samt at de negative miljø- og samfundsmæssige konsekvenser langt overstiger det potentiale, som Region Hovedstaden forventer ved udnyttelse af det udpegede graveområde.

SBG finder endvidere, at områderne ikke kan udpeges uden en forudgående VVM redegørelse.

SBG gør derfor indsigelse mod at udtage området omkring Søsum på baggrund af nedenstående og efterfølgende dybere redegørelse:

1. Søsum Landsby er kulturhistorisk vigtig og er beskyttet en af bevarende Lokalplan, der også omfatter de omkringliggende jorde. Råstofindvinding vil ikke være foreneligt med gældende kommune- og bevarende lokalplan og deres intentioner.
2. Området ligger i væsentligt drikkevandsreservoir for hovedstaden og lokalområdet, hvor grundvandspåvirkningen af råstofindvinding vil have store samfundsmæssige, miljømæssige og økonomiske konsekvenser. Endvidere er der faktuelle fejl i beregningerne af de miljømæssige konsekvenser herunder miljøscreeningen af overfladevandet.
3. Kvaliteten af råstoffer er fejlvurderet. Adskillige rapporter og målinger fastslår, at der ikke findes et udvindingspotential for grus. Andelen af grus beregnes til 5-10 % af indvindingspotentialet, og det er svært tilgængeligt. Råstofferne er hovedsagligt finkornet sand og silt. Der er således ikke grundlag for udvinding af grus.
4. Der findes i området en omfattende og artsrig biodiversitet med flere beskyttede rød og gullistede arter og naturtyper, der er bl.a. er omfattet af Habitatdirektivets bilag I og IV, Naturbeskyttelsesloven, EU's Fuglebeskyttelsesdirektiv, Artsfredningsbekendtgørelsen mv. Region Hovedstaden er juridisk forpligtet til at sikre, at der ved udpegning af råstofinteresser og råstof graveområde ikke sker skader på disse arters (og beskyttede naturtyper) forekomst og levesteder. Derfor skal Region

Hovedstaden undersøge disse arter og beskyttede naturtypers forekomst i området INDEN der kan udpeges områder til interesseområde, nyt interesseområde og nyt graveområde. Et interesseområde og nyt graveområde kan altså først udpeges efter at der er foretaget en samlet vurdering i en gennemgribende VVM redegørelse.

5. Det er ikke tilstrækkeligt belyst, hvorledes de sundhedsmæssige og samfundsmæssige forhold påvirkes af udvinding af råstofferne i området. Det vurderes, at især det finkornede sand og silt som råstofområdet består 90-95 % af vil have sundhedsmæssige konsekvenser. Det er således ikke ud fra den tilgængelige dokumentation muligt, at konkludere at sundhedsmæssige forhold ikke vil blive påvirket for lokal områdets beboere samt nærliggende skole, friluftsbad, børneinstitutioner, fritidsklubber og fodboldbaner. Dette vil der være behov for at undersøge i en VVM redegørelse.
6. Der findes ikke den nødvendige trafikale infrastruktur for udvinding af råstoffer i Søsum. Det vil særdeles omkostningstungt og måske endda umuligt, at få etableret en sådan infrastruktur for større tung trafik i området. Det kan derfor konkluderes, at påvirkning af trafik ikke er tilstrækkeligt belyst i miljøgennemgangen.
7. Der er grundlæggende flere juridiske mangler og overvejelser i forhold til udpegning af graveområdet, herunder en juridiske afvejning af fordele og ulemper, mangel på proportionalitetsprincip og overskridelse af den naboretlige tålegrænse.

Der redegøres mere dybdegående i nedenstående for ovenstående 7 punkter med tilhørende bilag. Alt information bedes medtages i betragtning i dette høringssvar til vurdering af partshøringen.

Søsum Landsby og opland er kulturhistorisk vigtig og omfattet af en bevarende Lokalplan. Råstofindvinding er i direkte strid med intentioner i Kommune- og Lokalplan.

Kommuneplan for Egedal Kommune og Lokalplan for Søsum lægger stor vægt på, at Søsum repræsenterer en af de få forteklyngebyer på egnen og rummer mange gadehuse med stor fortælle værdi. Det fastslås, at Landsbyen er sårbar over for byudvikling eller om- og tilbygninger, der slører det gamle bebyggelsesmønster. Særlig lægges der vægt på, at området desuden er et af meget få, der kan fortælle historien om tørvegravning i nyere tid. De sidste åbne udkigskiler fra landsbyen ud til dalen skal i henhold til Kommuneplan og Lokalplan bevares.

Søsum og området omkring Søsum rummer spor fra alle perioder. Derfor er det også fremhævet i Kommuneplanen ved netop samspillet mellem landsbyen med sin autentiske grundplan og dyrkningsfladen.

Søsum har som en forteklyngeby med en karakteristisk beliggenhed mellem den dyrkede højjord og de lave eng- og mosearealer. I middelalderen hørte landsbyen under Knardrup Kloster, og der er fundet middelalderlige bygningsrester under gården Stiesholm. Landsbyen er udskiftet i 1780 og igen i 1787 i tilnærmelsesvis stjernemønster. Forten er tidligt bebygget med huse, og kun få huse er kommet til efter 1800-tallet

Søsum opleves i dag som en velbevaret forteklyngeby med smuk beliggenhed og en autentisk grundplan. Mange af de gamle 4-længede gårde er bevaret og fremstår med tidstypiske bygningsmæssige træk fra 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet.

Landsbyens kvaliteter er således sikret i form af en bevarende Lokalplan, der tilsikrer ingen eller meget begrænset mindre nye aktiviteter i byen og området. Da det udpegede område ligger tæt op af Landsbyen vil det direkte være i strid med intentionerne og det planmæssige grundlag i Egedal Kommuneplan og bevarende Lokalplan for Søsum.

Da Søsum og området omkring Søsum rummer spor fra alle perioder, og der har været bosættelser igennem mange perioder vil der formentlige ved udgravning af grus fremkomme væsentlige historiske og arkæologiske fund. Samtidigt gøres der opmærksom på, at der er mange tidligere og enkelte nuværende gravhøje i området, og flere andre arkæologiske fund-pladser. Dette bør undersøges grundigt ved arkæologiske eksperter inden evt. udpegning af nuværende interesseområde.

Væsentlige negative samfunds- og miljømæssige konsekvenser for grundvandsindvinding og drikkevandsinteresser.

SBG henleder opmærksomheden på, at det foreliggende materiale fra Region Hovedstaden ikke i tilstrækkelig grad belyser påvirkningen af grundvand/drikkevand og overfladevand i miljøgennemgangen. Der er således behov for en udredning af disse forhold i miljøgennemgang og konkret også i en VVM redegørelse.

Region Hovedstadens miljøgennemgang er således mangelfuld, og SBG gør opmærksom på væsentlige mangler i forhold til miljøgennemgangen.

Det udpegede graveområde og nye interesseområde 'Søsum Øst' er det primære areal til grundvandsdannelse til Bjellekær Kildeplads. Bjellekær Kildepladsen er en væsentlig, almen vandforsyning og leverer i dag 1,2 mio m³ drikkevand til ca. 30.000 borgere bl.a. i København. HOFOR skønner, at etablering af en ny kildeplads vil tage mindst 20 år. Omkostningen til en boring er ifølge DANVA 2-5 mio kr, hvor Bjellekær Kildeplads' 7 boringer kan værdiansættes til 14-35 mio kr.

SBG finder derfor, at der skal foretages en gennemgående undersøgelse af påvirkninger af overfladevand og grundvandsforhold/drikkevand. Ved råstofindvindingen og de efterfølgende slutbehandlede graveområde er der en risiko for forurening af forskellig art:

1. Filtrerende lag af ler, sand og grus fjernes. Dermed reduceres den generelle transporttid for og filtrering af regnvand til grundvand, med risiko øget for forurening af drikkevand.
2. Overfladevand som optager pesticider fra de øverste jordlag kan ved kraftig regn løbe direkte ned i eller sive ud i råstofsø i grusgrav og dermed forurene grundvandet.
3. Råstofområdet vil have en fysisk tragteffekt i jordoverfladen parallelt med den underjordiske tragteffekt der opstår omkring grundvandsindvinding. Der kan derfor blive behov for beskyttende volde omkring råstofområdet.

Området omkring Bjellekær Kildeplads har gennem 20 år været genstand for et intensivt arbejde for grundvandsbeskyttelse. Det første skridt blev taget med handlingsplanen for Bjellekær Kildeplads i 1995. For området blev der i årene 2000, 2001 og 2002 udarbejdet handleplaner og i 2006 blev indsatsplanen for grundvandsbeskyttelse i Ganløse-området vedtaget.

Der er blevet gennemført en lang række tiltag, for at beskytte grundvandet til

kildepladsen, blandt andet er der sløjfet ubenyttede boringer og brønde, etableret overvågningsboringer og gennemført jordforureningsundersøgelser. Senest har Furesø Egedal Forsyning i 2015 renoveret alle spildevandsledninger inden for det boringsnære beskyttelsesområde ved Bjellekær.

De boringsnære beskyttelsesområder er de beregnede nærområder omkring vandindvindingsboringer, der i særlig grad har brug for beskyttelse, fordi der her opstår et undertryk, som hurtigt kan trække eventuel forurening ned. Egedal Kommune har beregnet det boringsnære beskyttelsesområde (BNBO) ved Bjellekær Kildeplads i forbindelse med kommunens BNBO-projekt, jvf bilag 1.

Området der er omfattet af høringen omfatter også opland og dele af Bjellekær Kildeplads der er omfattet af Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Ganløse-området, jvf bilag 2. Det boringsnære beskyttelsesområde ligger geografisk inden for det område, som indsatsplanen udpeger som områdets mest forureningssårbare og som har højeste prioritet for beskyttelse at vandindvindingen i forhold til forurening fra nærmeste omgivelser.

Det boringsnære beskyttelsesområde ved Bjellekær Kildeplads udgør 67 hektar og omfatter omfattende dele af netop det område som Region Hovedstaden ønsker udpeget til råstofindvinding.

Det tidligere Frederiksborg Amt har beregnet et indvindingsopland og grundvandsdannelsen til det primære magasin i forbindelse med grundvandskortlægningen i Ganløse-området i 2006. Naturstyrelsen har i 2010, med den regionale grundvandsmodel for Nordøst Sjælland, fastlagt et grundvandsdannende opland og et indvindingsopland til Bjellekær Kildeplads ved en vandindvinding på 1,2 mio. m³ pr. år

Bjellekær Kildeplads er således udlagt som BNBO, og er derfor identificeret som særlig sårbart for forurening. Udredningsarbejde og etableringsomkostninger, herunder erstatninger til lodsejere, for BNBO Bjellekær er ikke opgjort samlet, men er skønsmæssigt flere mio kr. Der er indgået en lang række frivillige aftaler med private lodsejere om ingen eller begrænset sprøjtning og gødsning. De udbetalte erstatninger er en del af den akkumulerede værdi af Bjellekær Kildeplads.

SBG finder således, at Region Hovedstaden bør medtage i sine betragtninger om graveområde, at de samfundsmæssige, miljømæssige og økonomiske konsekvenser ved råstofindvinding i et grundvandsdepot og drikkevandsområde vil være betragtelige, og langt overstige gevinsten ved etablering af et graveområde. Endvidere er miljøscreeningen fsva. overfladevand forkert, idet dette forhold bør undersøges nærmere. Desuden er der en række tilføjelser til begrundelsen for at grundvandspåvirkningen ved en VVM redegørelse bør undersøges nærmere.

Råstoffer af ringe kvalitet – der findes ikke et udvindingspotentiale for grus.

Det er ganske veldokumenteret i adskillige tekniske geologiske rapporter, at råstofferne i Søsum Graveområde er af ganske ringe kvalitet, jvf bilag 3.

Andelen af grus beregnes til 5-10 % af indvindingspotentialet og det er svært tilgængeligt. Dette baseres på geologien i graveområdet, der er belyst af 10 råstofboringer og en lang række vandforsyningsboringer, som er tilgængelige i Hasbo's råstofboringsrapport fra Søsum (Juni 2018) og i GEUS's Jupiter boredatabase. Råstofboringerne er 12-26m dybe mens de fleste vandforsyningsboringerne er noget dybere (35-40m) da de ofte går ned i

Kalken, som der oftest produceres vand fra. Desuden er 4 Multi Elektrode Profiler (MEP) profiler indsamlet indenfor Søsum graveområde og tilgængelige i Rambøls rapport fra 2003.

Baseret på en gennemgang af råstofboringer og vandforsyningsboringer må råstofferne i det foreslåede Søsum graveområde altså betegnes, som råstoffer af dårlig kvalitet. Lagserien består hovedsagelig af finkornet smeltevandsand med varierende sorteringsgrad, meget lidt grus, næsten ingen sten og med overliggende moræneler med varierende tykkelse op til 9 m. Desuden er der beskrevet flere lag af silt i den nedre del af lagserien. Lagserien ligger direkte oven på Danien Kalken.

Smeltevandsgrus er kun beskrevet i to tynde lag i råstofboringen SØ-1 (SØ-1: 5,5-6,5m u.t.) i toppen af sandet, og i en vandboring, (DGU 200.3791: 7,3-9,8m) også i toppen af lagserien. I råstofboringen SØ-5 findes et tyndt lag af morænegrus med spredte sten (SØ-5: 9-12,2 m u.t.), men i ingen af de andre råstofboringer eller vandforsyningsboringer er der beskrevet forekomsten af sten.

Baseret på en gennemgang af borerne og korrelation til de eksisterende MEP profiler må det således konkluderes at råstofferne i Søsum graveområdet:

- Generelt er af dårlig kvalitet da de er domineret af finkornet sand,
- Der er kun påvist grus i meget begrænset omfang.
- Sten næsten mangler helt i boredataene
- Silt er tilstede i tynde lag i den centrale del af graveområdet og i tykke lag lige øst for den nordøstlige del af graveområdet
- At fordelingen af 1/3 grus og 2/3 sand i graveområdet, som angivet i Region Hovedstadens udkast til forslag til Graveområde ved Søsum i Egedal Kommune, er urealistisk, da der baseret på denne gennemgang må forventes en betydelig mindre andel, anslagsvis 5-10%, grus.

Hovedparten af råstofferne kan således kun bruges til fyldsand og flise sand, mens man for at fremstille de værdifulde materialer til vej og byggeindustrien, som f.eks. stabilgrus og indslag til beton må sortere, og tilføje grovere materialer udefra, som skal blandes i for at opnå den ønskede kvalitet. Denne aktivitet vil medføre brug af sorteringsanlæg og knuseværk som vil øge støjen i grusgraven.

Det relativt store indhold af silt i det finkornede sand kan desuden skabe problemer med luftbåret støv, som typisk er i siltfraktionen. Der vedlægges bilag 3 til yderligere uddybning af råstoffernes kvalitet.

Da der således er dokumenteret at råstoffernes kvalitet og værdi er yderst ringe, bør man ikke udpege graveområdet ved Søsum.

Natur og biodiversitet

Det udpegede områder i forslaget til råstofindvinding indeholder en omfattende og artsrig naturtyper samt biodiversitet med flere rødlistearter, gullistearter samt arter omfattet af Habitatdirektivet, Naturbeskyttelsesloven (NBL), Artsfredningsbekendtgørelsen, Fuglebeskyttelsesdirektivet mv.

Derfor skal Region Hovedstaden foretage en VVM gennemgang og undersøgelse af hele det foreslåede og det eksisterende interesse- samt de berørte omkringliggende delområder for forekomst af beskyttede arter og naturtyper i henhold til EU's Habitatdirektiv og fuglearter på bilag 1 på EU's Fuglebeskyttelsesdirektiv, arter på den danske rødliste over truede arter

og gulliste over nationale ansvarsarter (og arter omfattet af artsfredningsbekendtgørelsen). En sådan undersøgelse skal foretages førend områderne eventuelt kan udpeges i råstofplaner.

Ligeledes skal det tilsikres at områder beskyttet efter Naturbeskyttelsesloven også både kortlægges og reelt skrives ud af og udtages af eksisterende og nye interesse- henholdsvis nyt graveområde og at der oprettes tilstrækkelige buffer zoner til disse arters levested og naturtyperne med sikkerhed bevares. F.eks. at vandstanden ikke sænkes i vådområder, eller ved fx at støvpåvirkning vil ændre vandhullers biologi og ferskvandskemiske sammensætning i negativ retning.

Der er registreret i lang række arter listet ift. Habitatdirektivets bilag 1, bilag 4 og bilag 5, hvoraf flere arter er fredet. Disse fremgår af bilag 4. Det bør i øvrigt herunder nævnes, at der med hensyn til Stor vandsalamander, butsnudet frø og grøn frø, gælder at ynglevandhuller over 100m² også er fredet og ikke må forstyrres eller indgribes i.

Foruden de nævnte registreringer af arter i bilag 4 er der også observeret ynglende fugle i henhold til Fuglebeskyttelses direktiv bilag 1 art som Rørhøg, og Blå kærhøg (muligt ynglende) i grave- og interesseområdet SV for Brunhøjvej. Desuden findes der med overvejende sandsynlighed butsnudet frø, Stålmorm og dværgflagermus, som ikke fremgår af registreringerne i bilag 4.

Regionen er juridisk forpligtet til at sikre, at der ved udpeging af råstofinteresse- og råstof graveområde ikke sker skader på disse arters (og beskyttede naturtypers) forekomst og levesteder. Derfor skal Region Hovedstaden undersøge disse arter og beskyttede naturtypers forekomst i området INDEN der kan udpeges områder til interesseområde, nyt interesseområde og nyt graveområde. Det er for sent processuelt først at gøre det efter områderne er udpeget til interesseområder og nyt graveområde.

Derfor er regionens udkast til udpeging af såvel eksisterende interesseområde, nyt interesseområde og nyt graveområde ved Søsum/Slagslunde/Ganløse ikke sket i overensstemmelse med regionens juridiske forpligtigelser. Processen bør derfor gå om og de nødvendige biologiske undersøgelser først foretages og også ligge til grund for eventuel udpeging i Råstofplan 2020.

Endvidere bør grave og interesseområdernes konsekvenser for tilgængelighed af vand, sænkning af grundvandsspejl og skade på vådområder, f.eks. NBL §3 områder ligeledes undersøges og konsekvenserne for områdets biodiversitet beregnes. Områdets NBL paragraf 3 natur syntes at være dårligt registeret, der er flere områder som kunne være NBL paragraf 3, men ikke er registeret af kommunen.

Manglende udredning af sundhedspåvirkningen

SBG gør opmærksom på, at påvirkning af lokalbefolkningen sundhedsforhold ikke er tilstrækkeligt belyst i miljøgennemgangen udført af Region Hovedstaden.

SBG finder, at redegørelsen i miljøgennemgangen er stærkt mangelfuld og belagt med fejlagtige antagelser eller ingen vurderinger af reelt væsentlige forhold, der kan påvirke sundheden, se venligst bilag 5.

Det må bero på en misforståelse eller manglende viden om faktiske forhold, når konklusionen anført i Niras rapport side 16,: "Sammenfatning angiver, at i forhold til

mennesker og dyr er sundhedsskadelige og irriterende effekter af støv fra grusgrave ikke et problem, da der ikke sker en langvarig eksponering af beboelsesejendomme, dyrehold og lignende”

SBG gør opmærksom på, at selvom området er udlagt i landzone, så er det tæt beboet i og omkring udvindingsområdet. Der er således boliger, der ligger helt tæt på graveområdet, enten midt i eller helt op til – Damvadvej 52 og 58, Damvadvej 42-46, Damvadvej 30-40. Specielt er det bekymrende at matrikelområde 9I med højt indhold af små partikler (Silt og ler $\approx 30\%$) ligger helt tæt på boliger, skole og skolevej, og giver mulighed for at vestenvinden kan blæse silt hen over Ganløse by, Ganløse skole og idrætsanlæg. Der er således både skole, SFO, daginstitution, dagplejer, fritidsklub og fodboldklub op imod Ganløse By, der benyttes af sårbare befolkningsgrupper fra spædbørn, børn, ungdom og voksne ansatte.

Foreningen er uforstående overfor at der angives at en sådan påvirkning kun er forbigående, når det ligger direkte op ad boliger, hvor beboere med spædbørn, småbørn såvel som ældre i perioder må forventes at opholde sig 24 timer i døgnet i de 10-20 år man udgraver råstoffer.

Derfor er det helt uforstående, at de boreprøver som Region Hovedstaden har fået lavet ikke er undersøgt for, hvilket indhold der er af helt små partikler. Alle analyser stopper ved 0,06 mm dvs. grov silt. Det er således ikke afklaret om, der er tale om blot grov silt eller partikler under 0,005mm, som kan give lungesygdomme.

Der er endvidere helt uforståeligt, at miljøundersøgelse kan angive, at en nærmere undersøgelse ikke er relevant med svage grupper. Graveområdet er så tæt på Ganløse skole at det bør anføres under punktet svage grupper! Der er ofte vestenvind i dette område som er placeret på en sådan måde der netop kan blæse små partikler hen over Ganløse skole.

Endvidere er eksemplet med børnehaven i Niras rapport side 6. (også nævnt i Force Technology) ikke underbygget i forhold til om denne grusgrav i sammensætning af råstof svarer til den sammensætning som forventes ved udvinding ved Søsum.

Derudover findes personer med lungesygdom, som er en hyppig tilstand i Danmark, i området, samt ældre der netop har søgt til området for at få frisk luft og rolige omgivelser.

Der er generelt ikke taget højde for, at der udover en støvpåvirkning også vil være en påvirkning fra forurening, i relation til benzin og dieselmotorer fra tung transport, på små lokale veje fra/til grusgraven for at udvinde sand/grus og evt. også flere transporter til grusgraven. (Såfremt denne skal bidrage med opblanding af grus således at det bliver i en sådan kvalitet at det udvundne råstof rent faktisk kan anvendes i anlægsarbejder)

Det vurderes, at det ikke er tilstrækkeligt at stille vilkår om drift, der begrænser støv i form af læbælter og krav om vanding, idet læbælter er mange år om at vokse op - hvis der overhovedet vil være vækst i de vanskelige vilkår. Læbælter vil næppe kunne holde på den fine Silt. Vanding har tidligere vist sig ikke at være en tilstrækkelig foranstaltning i mod Silt, bl.a. vil skrænter bryde sammen. Eneste metode til at holde på fint silt er overdækning.

SBG finder således, at det IKKE at det ud fra den tilgængelige dokumentation er muligt, at konkludere at sundhedsmæssige forhold ikke vil blive påvirket for lokal områdets beboere samt nærliggende skole, daginstitutioner, dagplejeforhold, friluftsbad og fodboldbaner mv.

Såfremt, at Region Hovedstaden fortsat ønsker at udvinde råstofferne som består af silt og fint sand, så skal der udarbejdes en VVM redegørelse med en gennemgribende undersøgelse af de sundhedsmæssige forhold.

Trafik

Søsum har fra gammel tid været et vadested og et sted med gennemgående færdsel. Søsum er som mange andre landsbyer bygget op omkring landevejen, og med gårdene som vigtige knudepunkter. Det har den konsekvens, at huse og udkørsler er placeret forholdsvis tæt på vejen, hvilket giver store problemer i dag for et lille samfund, hvis infrastruktur er normeret til hestevogne, men er udfordret af helt anden trafikform og hastighed. Søsum Landsby og omkringliggende vejnet er således ikke dimensioneret til tung trafik. Der findes ikke den nødvendige infrastruktur til tung trafik.

I dag er Søsum præget af en voldsom trafik. Det vurderes, at trafikken er det største og mest generende problem for Søsum og de omkringliggende veje og ejendomme. Vejnet opfattes som trafikfarligt og utrygt, og der er en trafikplan på vej for at få nedsat farten og nedbragt mængden af trafik. Endvidere har særligt visse veje alvorlige problemer med støj, som overstiger de tilladte maksimale værdier for støj i beboelsesområder.

Ved gennemlæsning af tilgængelige dokumenter er det derfor væsentligt, at gøre opmærksom på, at den nødvendige infrastruktur for udvinding af råstoffer i Søsum ikke findes. Det vil være særdeles omkostningstungt og måske endda umuligt, at få etableret en sådan infrastruktur for større tung trafik i området. Det kan derfor konkluderes, at påvirkning af trafik ikke er tilstrækkeligt belyst i miljøgennemgangen.

I forhold til miljøgennemgangen finder SBG grund til at tilføje følgende punkter i relation til mulige påvirkninger af trafik.

- Søsum Borger- og Grundejerforening har de seneste 5 år samarbejdet med politi, kommune og vejdirektorat om en kommende blokering for tung gennemkørende trafik i Søsum. Dette forventes implementeret i 2020.
- Der er på Region Hovedstadens borgermøderne omtalt anlæggelse af ny vej i råstofområdet med tilslutning til Toppevadvej. Toppevadvej er i forvejen stærkt belastet og de seneste målinger på støjbelastningen fra 2001 er på 63,8 dB (lokalplan 10.3.04)
- Søsumvej er en mulig tilslutningsvej for transport mod syd/sydøst. Søsumvej er i forvejen stærkt belastet og de seneste målinger på støjbelastningen fra 2001 er på 63,45 dB (lokalplan 10.3.03)
- Der er ikke foretaget trafikdæmpende foranstaltninger i Søsum siden 2001. Henset til den generelle udvikling og de forventede lavere WHO-støjgrænser (53 dB) der skal implementeres forventeligt i 2020-2021 vil der skulle foretages omfattende foranstaltninger mhp. at reducere støjbelastningen.
- Måløvvej/Knardrupvej er en overordnet kommunevej med maximalt bogietryk på 22 ton. Hvis denne vej ses som mulig hovedtilslutningsvej vil det resultere i en mere end fordobling af kørselsfrekvens til og fra råstofområdet, da der ikke kan anvendes store vogntog.

- De lokale veje Brunhøjvej, Toppevadvej, Søsum Bygade, Skovvangsvej og Spydbakken er alle uden cykelstier. På disse veje er plads allerede et problem, idet busser, landbrugsmaskiner og lastbiler kun vanskeligt kan passere hinanden, og bløde trafikanter er stærkt udsatte. Flere af vejene har forløb med dårlige oversigtsforhold.
- De bevaringsværdige huse i Søsum, heraf mange med kampstensfundamenter, lider allerede under den eksisterende trafikmængde. Byen er lokalplanlagt med en bevarende lokalplan mhp. at beskytte disse værdier (Lokalplan 23).
- Udkørselsoversigten fra byens huse og på alle indfaldsveje er problematisk.
- Trafikken er så stort et problem, at lokale erhvervsdrivende får afslag på nye aktiviteter, selvom de kun er minimalt trafikøgende.
- En del af den lokale trafik er børn der går på distriktsskolen i Ganløse. Her er trafikken senest søgt forbedret vha. nye lysreguleringer, men det er fortsat præget af usikkerhed, hvor oversigtsforholdene er meget ringe, børnene af nød til at cykle på fortove, etc. Lysreguleringerne har som bivirkning den konsekvens, at lastbiltrafik til og fra Damvadvej i Ganløse er særdeles besværligt.

Manglende redegørelse for afvejning af fordele og ulemper, mangel på proportionalitetsprincip og overskridelse af Naboetslig tålegrænse.

SBG vil afslutningsvis henvise til flere juridiske mangler og overvejelser i forhold til denne udpegning af graveområder i og omkring Søsum:

- **Afvejningerne af fordele og ulemper er enten ikke redegjort for eller blot ikke foretaget.**
Råstoflovens §51 og 3 stiller specifikt krav til en afvejning mellem udnyttelse af råstofressourcen med vægt på kvalitet og kvantitet kontra diverse oplyste interesser. Netop ressourcens udokumenterede kvalitet og kvantitet og den sagligt funderede tvivl, der er rejst taler for at undlade udpegningen, idet den strider mod §3s oplysning af miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og rekreative interesser.
- **Proportionaliteten mellem den opnåede samfundsinteresse kontra de direkte tabsramte lodsejere og øvrige bebyrdede borgere kan ikke vurderes uden et velfunderet skøn af råstoffernes værdi.**
Proportionalitetsprincippet ses ikke respekteret. I tillæg til det foregående punkt, hvor der opstilles en række kriterier for afgørelser efter Råstofloven, gælder de almindelige forvaltningsretlige principper naturligvis også afgørelser på råstofområdet, og her synes proportionalitetsprincippet ikke respekteret. Områdets råstofressources manglende værdiansættelse forhindrer at den ved indvinding opnåede samfundsinteresse kan afvejes mod den private ejendoms ukrænkelighed, idet udpegningen forventeligt vil afstedkomme markante, mangeårige værdifald for de omkringliggende ejendomme, med væsentlig reduceret frihedsgrad til følge.
- **Den naboretlige tålegrænse vurderes derfor klart at være overskredet**
Dele af området er udpeget som *værdifuldt kulturmiljø*, hele området er udpeget som område med *særlig drikkevandsinteresse (OSD)* og som havende *Specifik geologisk bevaringsværdi*. Henset til de disse positive beskyttelseshensyn ligger udpegningen af graveområdet på ingen måde ligger indenfor hvad man som nabo med rimelighed må forvente af ulemper, uagtet at ulempen eventuelt kan

begrænses til en 15-30 årig periode.

Afslutningsvis ønsker SBG endnu en gang at understrege, at der ikke er tilstrækkelige argumenter og beviser for, at det foreslåede udpegede område i Søsum indeholder de forventede råstofressourcer samt at de miljø- og samfundsmæssige negative konsekvenser langt overstiger det potentiale, som Region Hovedstaden kan forvente ved udnyttelse af det udpegede graveområde.

SBG finder endvidere, at områderne ikke kan udpeges uden en forudgående VVM redegørelse.

Med venlig hilsen

Jakob Precht
Formand, Søsum Borger og Grundejerforening
Lillevangsvej 1
3670 Søsum
www.sosum.dk

Vedlagt bilagsliste og bilag

Bilagsliste

- Bilag 1 Vurdering af behov Vurdering af behovet for at stille skærpet krav til anvendelsen af pesticider i det boringsnære beskyttelsesområde ved Bjellekær Kildeplads. September 2016. Egedal Kommune.
- Bilag 2 Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Ganløse-området, Oktober 2006. Frederiksborg Amt
- Bilag 3 Søsum Graveområde, Råstoffernes kvalitet. Sammenfatning af rapporter om råstoffer i graveområdet.
- Bilag 4 Gennemgang af Natur og Biodiversitet
- Bilag 5 Notat om sundhedspåvirkning ved luftforurening i relation til forslag om etablering af grusgrav ved Søsum.